

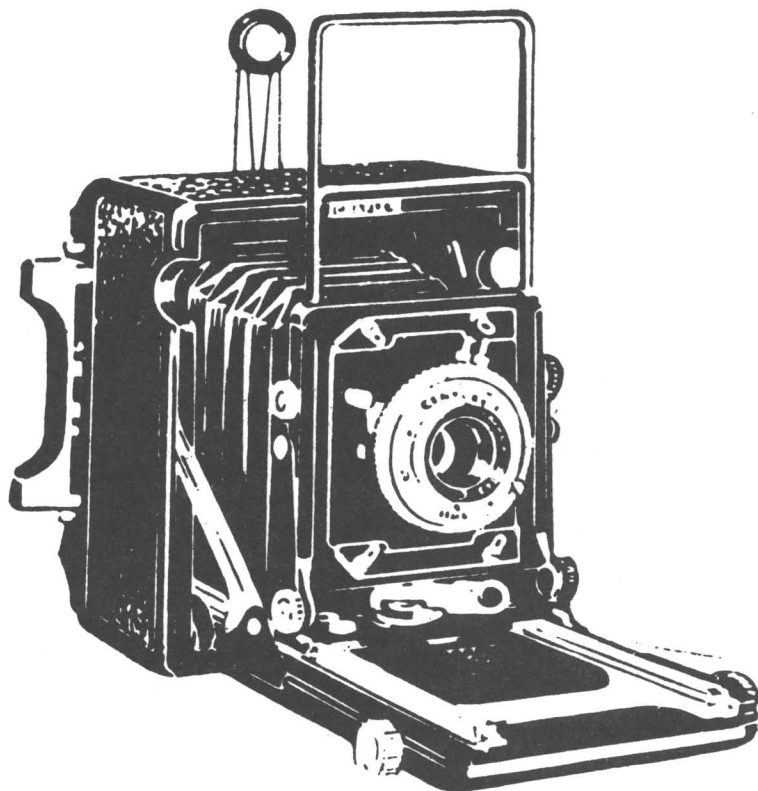
Pas a desnivell

Horòscop

Tots els meus amics ho saben, els coneguts se'n sorprenen i els meus parents en sofreixen les conseqüències: sóc un apassionat de la fotografia. Però no m'ha donat per la part bona, la de produir obres notables per l'art o per la tècnica, sinó per la part pueril, la que sent fascinació pels aparells i pels meravellosos avanços de la tecnologia. Les màquines amb llumets de colors i les troballes electròniques que ho fan gairebé tot em tornen boig. I no sóc sol, perquè el mercat de fanàtics com ara jo és mundial. En virtut de la meva dèria, llegeixo (o miro sants i provo d'endevinar, les coses tal com sigui) revistes fotogràfiques nord-americanes, canadenques, angleses, italianes, franceses i alemanyes. D'aquesta manera m'assabento que hi ha guillats del meu ram a tot arreu, una comunitat solidària de caçadors de novetats, amb el desassossec constant del darrer crit o la darrera paraula.

Els japonesos, que sempre estan a la que salta, proporcionen la droga a aquesta mena d'addictes. No paren. Després dels diodes vermells, grocs, verds i d'altres tons que salten alegrement pels visors de les càmeres, introduïren el so —el famós *bleep* en l'argot especialitzat— que avisa les sub o sobreexposicions amb un sorolllet engrescador. I motors que bobinen, rebobinen, enfoquen, carreguen i descarreguen automàticament amb netedat i rapidesa. Una famosa marca anuncia per a la pròxima Fira Mundial de l'especialitat la presentació d'un aparell que parla, i dona instruccions de viva veu a l'operador. Tot se'ns fa vell just en el moment d'estrenar-ho i ens deixa amb l'alè tallat en espera de més innovacions.

Però vet aquí que aquestes evidències, bon tros banals, vénen a ésser els últims estreniments d'una invenció, la societat de consum, que semblava ben trobada i amb un futur exceHent. El cert és que el que he dit de les màquines de retratar pot aplicar-se als electrodomèstics, als cotxes, a moltes menudes il·lusions de viure. De cop i volta, tot ha entrat en crisi. Ja no ens permeten que l'home es faci gran sense perdre la quimera de les joguines, ens ho posen per damunt de les nostres possibilitats. Els números de fi d'any de les revistes fotogràfiques fan un balanç d'exercici corresponent a 1982 quasi catastròfic.

A tot el món han descendit les vendes d'aparells, d'accessoris i de materials sensibles. L'apujada de preus ha desanimat —o posat fora de joc— als fidels seguidors de l'escalada tecnològica i les conseqüències han estat greus: grans empreses multinacionals s'han vist abocades a la fallida, perquè si tot es reduís a l'alegria comptable, bona en teoria, d'apujar preus, la cosa aniria sobre rodes. El mal és que el presumpte comprador ve un moment que toca sobre i es rendeix, ha de deixar que els seus somnis es consumeixin en aparells i magatzems. L'ensorrada és inevitable. No puc donar noms de marques, per allò de quedar fora de tota sospita de propaganda encoberta, però poderoses companyies europees històriques, i alguna americana d'enorme tradició, se senten amenaçades i n'hi ha que pleugen.

I com han reaccionat els japonesos? Fan front a la lluita no tan sols amb una contenció dels preus, sinó que en molts casos els abarateixen. Han substituït els metalls cars i els elements mecànics costosos per plàstics nous, com el policarbonat, i per circuits electrònics cada vegada més complexos. Els resultats són espectaculars: mentre que una càmera europea de gran prestigi professional té un cost per damunt de les 250.000 pessetes, els japonesos han creat models gairebé equivalents a meitat d'aquest preu. Els entesos es lliuren a discussions barroques sobre les exceHències de la construcció euro-

pea, però a l'hora de comprar equips s'imposa la necessitat i el sentit pràctic.

A causa de la meva afecció, sóc un visitant habitual dels comerços fotogràfics i he fet amistat amb més d'un expedidor. És una amistat condicionada, perquè sovint els incomoda la meva tafania en un terreny que és ben seu. Fa pocs dies, vaig parlar amb l'amo d'una d'aquestes botigues, tot ensenyant-li l'últim número d'una revista anglesa on es veu que els mateixos models de càmera —i accessoris— són molt més barats a Anglaterra que al nostre país al canvi actual de la pesseta en relació amb la lliura esterlina. En el mateix exemplar, hi ha un article editorial que anuncia per a aquest any 1983 nous abaratiments, a causa de l'ofensiva japonesa.

El comerciant es va mirar amb una certa repulsió la revista que li ensenyava. I em digué:

— No em vingueu amb el que passa a fora. Jo sé el que passa aquí, i ja us dic des d'ara que tot s'apujarà.

Penso que tenia raó i que es complirà puntualment la seva profecia. No tan sols en el ram fotogràfic (que, al capdavant, és marginal), sinó en tot. Som llatins, però poc imaginatius a desgrat de la fama que ens atribuïm nosaltres mateixos. S'apujarà tot i molts negocis hauran de tancar les portes. Però ho faran amb un esperit numanti de molta aparença heroica. ● PERE CALDERS